

Enheten för region väst
Sabiha Hajdarevic, 010-730 98 37

Projektrapport Kemi-och processintensiva företag

1. Sammanfattning

Arbetsmiljöverket har genomfört ett nationellt tillsynsprojekt under perioden 2015-2019 mot kemi- och processintensiva företag som hanterar explosiva, brandfarliga och giftiga kemiska ämnen och där det finns risk att allvarliga kemikalieolyckor drabbar anställda.

Projektet har riktat sig främst mot företag som omfattas av Seveso III direktivet och några utvalda företag som omfattas av 2:4 i Lag om skydd mot olyckor.

Arbetsmiljöverket har inspekterat cirka 480 företag och genomfört ca 1340 besök (inspektioner och uppföljande inspektioner). Vi har funnit brister i arbetsmiljön hos 92 % av de inspekterade företagen/arbetsställena. Flest brister identifierades och krav på åtgärder ställdes inom fem områden - Systematiskt arbetsmiljöarbete; Kemiska arbetsmiljörisker; Användning av arbetsutrustning och maskiner; Användning och kontroll av trycksatta anordningar samt Organisatorisk och social arbetsmiljö.

Erfarenheterna av de genomförda inspektionerna visar att de undersökningar och riskbedömningar som arbetsgivarna har gjort ofta inte uppfyller de krav som ställs i Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Resultatet visar att arbetsgivare behöver mer kunskaper kring arbetsmiljöregler. Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet saknas ofta.

Det är arbetsgivaren som har ansvar för att det finns ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen. Arbetsgivarna behöver nu ha fortsatt fokus på det förebyggande arbetsmiljöarbetet för att arbetstagarna ska kunna utföra sina arbetsuppgifter utan att bli skadade eller sjuka och att inga allvarliga olyckor inträffar.

2. Bakgrund

Arbetsmiljöverkets författningssamling (AFS 2005:19) om förebyggande av allvarliga kemikalieolyckor, baserades på ett minimidirektiv kallat Seveso II-direktivet. Arbetsmiljöverket (AV) och Myndighet för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) hade ansvar för att genomföra tillsyn enligt Seveso II-direktivet.

I samband med att ett nytt direktiv kallat Seveso III-direktivet skulle träda i kraft den 1 juni 2015 gjordes en behovsanalys för genomförandet av det nya direktivet.

För att undvika dubbelreglering av dokumentationskrav från Sevesodirektiven och minska företagens administrativa börda gjorde både AV och MSB bedömningen att Sverige kunde uppfylla både det gällande och det nya direktivet även om reglerna AFS 2005:19 upphävdes och inte ersattes av nya motsvarande regler.

Eftersom tillsyn som huvudsakligen avser arbetsmiljön inte undantas från Sevesolagen (SFS 1999:381) enligt 5 §, så måste sådan tillsyn utföras av Arbetsmiljöverket för att Sverige ska uppfylla Sevesodirektivets krav på tillsyn. Seveso III direktivet innehåller inte några ändringar av 5 § andra stycket i Sevesolagen. Den tillsyn som fortfarande ställs krav på ska utföras enligt Arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

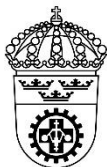
Arbetsmiljöverket beslutade i april 2015 om en tillsynsstrategi för arbetsplatser som omfattas av Sevesolagen (SFS 1999:381) och 2:4 i Lag om skydd mot olyckor (2003:778), diarienummer 2014/106695.

Syftet med strategin var dels att kontrollera arbetsgivarens skyldighet att systematiskt undersöka, bedöma och åtgärda arbetsmiljöbrister i praktiken, dels att på ett effektivt sätt bidra till att företagen förebygger sina risker som kan bidra till ohälsa, olycksfall och allvarliga olyckor ur ett helhetsperspektiv.

För att genomföra strategin startades ett tillsynsprojekt inom kemi- och processintensiva företag som genomförts under åren 2015 till 2019.

3. Syfte, mål och avgränsningar

Tillsynsprojektets syfte var att genom inspektioner bidra till att förebygga ohälsa, olycksfall och allvarliga olyckor inom kemi- och processintensiva företag.

Målet var att kontrollera att arbetsgivare har fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete och ser sina risker som kan leda till allvarliga olyckor ur ett helhetsperspektiv. Genom vårt kravställande ville vi bidra till att öka arbetsgivarnas kunskap om arbetsmiljölagen med tillhörande föreskrifter och de risker som kan ha direkt eller indirekt koppling till ohälsa och allvarliga tillbud och olyckor.

Projektet riktade sig främst mot kemi- och processintensiva företag som hanterar större mängder av explosiva, brandfarliga och giftiga kemiska ämnen och där det finns risk att allvarliga olyckor drabbar anställda. Det är framförallt företag som omfattas av Sevesolagstiftningen (Seveso III direktivet) med fler än 3 anställda men även några utvalda företag som omfattas av 2:4 i Lag om skydd mot olyckor med samma riskbild.

Företagen är inom branscherna:

- tillverkning av bränsle och kemiska produkter,
- stål- och metallframställning,
- massa- och papperstillverkning,
- raffinaderier,
- gruv- och sprängverksamhet,
- läkemedelsindustri samt
- gas/gasol.

Projektet har bedrivit tillsynen av kemi- och processintensiva företag utifrån ett antal tillsynsområden. Dessa är valda bland annat utifrån de av Arbetsmiljöverkets föreskrifter som har koppling till Sevesotillsyn.

4. Metod

Projektet startade 2015 med ett pilotprojekt. I piloten deltog tio inspektörer varav åtta av dem hade erfarenheter från Sevesotillsyn. Pilotprojektet fastställde arbetssättet och utarbetade tillsynsstödet för inspektörerna.

Tillsynen genomfördes utifrån ett helhetsperspektiv enligt det utarbetade tillsynsstödet som omfattade sju tillsynsområden:

- systematiskt arbetsmiljöarbetet, inklusive organisatorisk och social arbetsmiljö
- kemiska arbetsmiljörisker,
- användning och kontroll av trycksatta anordningar,
- användning av arbetsutrustning och maskiner,
- arbete i explosionsfarlig miljö,
- arbetsplatsens utformning och
- första hjälpen och krisstöd.

Inom de sju tillsynsområdena kontrollerades arbetsgivarens arbete kring minst ett tjugotal av Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Inspektionsbesöken föranmälades med ett fastställt aviseringsbrev av vilket det framgick vilka områden vi skulle granska och på vilket sätt.

Inspektionsbesöken innebar både granskning av rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet och andra angivna tillsynsområden samt hur väl dessa var implementerade och kända i verksamheten samt stickprov i den faktiska arbetsmiljön. Kontroll av den faktiska arbetsmiljön var dels en del av inspektionen, dels en kontroll av att arbetsgivaren arbetar systematiskt med att undersöka och riskbedöma arbetsmiljön.

Tillsynen genomfördes vid en eller flera inspektionstillfällen på ett företag/arbetsställe. Antal inspektionstillfällen berodde på vilken storlek och komplexitet som företaget/arbetsstället hade och vår bedömning om hur långt arbetsgivaren hade kommit i sitt systematiska arbetsmiljöarbete.

4.1. Sverigeföretag

Inom projektet genomfördes en särskild tillsynsaktivitet mot så kallade Sverigeföretag. Sverigeföretag är företag som har flera anläggningar/arbetsställen inom olika regioner i Sverige. Tillsynsaktiviteten omfattade åtta företag främst inom depåverksamhet (partihandel med bränslen och industrigasframställning). För varje företag utsågs en inspektör för samordning och inspektionerna genomfördes över regiongränserna.

Tillsynsaktiviteten innebar att vi först besökte företagets huvudkontor där vi informerade om projektet och presenterade upplägget för tillsynen. Vid det inspektionstillfället granskades även företagets övergripande rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Sedan genomfördes inspektioner på ett antal av företagets arbetsställen ute i landet (mellan fyra till åtta). Dels för att kontrollera efterlevnaden av rutinerna för det systematiska arbetsmiljöarbetet, dels för att kontrollera den faktiska arbetsmiljön.

Insatsen avslutades med en uppföljande inspektion på företagets huvudkontor. Vid det tillfället sammanfattades de iakttagelser vi gjort vid inspektionerna på respektive företags arbetsställen i landet. Då diskuterades och förankrades även eventuella krav.

Sverigetillsynen innebär att för de brister som var specifika för ett arbetsställe så ställdes krav direkt på det arbetsstället. De brister som berörde systematiskt arbetsmiljöarbete avvaktades och samlades ihop till Sverigekrav mot arbetsgivaren. Sverigekrav innebär att arbetsgivaren ska åtgärda brister även på icke inspekterade arbetsställen.

5. Resultat

5.1. Inspektionsbesök

Under åren 2015- 2019 har vi inspekterat 480 företag/ arbetsställen. Totalt har 1340 inspektionsbesök genomförts. Av dem är 765 inspektioner. Vi har gjort cirka 550 uppföljande inspektioner och kontrollerat att företagen har åtgärdat de brister som vi påtalat. Dessutom har några informationsbesök genomförts.

5.2. Brister och krav

Vi har funnit brister i arbetsmiljön hos nästan alla inspekterade företag/arbetsställen. Det är 92 % som har fått krav på åtgärder.

Inspektionsbesöken har resulterat i 642 inspektionsmeddelanden med 3900 brister där krav på åtgärder ställdes. Arbetsmiljöverket har fattat cirka 40 beslut om föreläggande med vite. Vi har även fattat beslut om cirka 50 sanktionsavgifter.

Vid inspektionerna fann vi att många arbetsgivare inte arbetar systematiskt med sin arbetsmiljö och ofta saknar rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Erfarenhetsmässigt vet vi att vissa risker i arbetsmiljön är vanligare för arbetstagarna inom Seveso företag. Vi vet också att inom de företagen arbetar många entreprenörer och inhyrd personal som påverkas av företagens arbetsmiljö.

Flest brister identifierades och krav på åtgärder ställdes inom dessa fem områden:

- A. Systematiskt arbetsmiljöarbete
- B. Kemiska arbetsmiljörisker
- C. Användning av arbetsutrustning och maskiner
- D. Användning och kontroll av trycksatta anordningar
- E. Organisatorisk och social arbetsmiljö

A. Systematiskt arbetsmiljöarbete

Utifrån resultatet från tillsynen ser vi att många arbetsgivare har brister i sitt systematiska arbetsmiljöarbete och att de inte prioriterar det förebyggande arbetsmiljöarbetet. Arbetsgivarna arbetar med säkerheten i fokus utifrån Seveso

III direktivet och Miljöbalken, men de beaktar inte samtliga delar som ställs krav på enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Vi ser att arbetsgivare saknar rutiner för att undersöka, riskbedöma och åtgärda alla risker för att arbetstagarna inte ska drabbas av ohälsa och olycksfall. Vi ser även att arbetsgivare inte undersöker och bedömer risker i hela sin verksamhet. Det är till exempel vanligt att arbetsgivare inte gör undersökningar och riskbedömningar vid kontorsarbetsplatser och i verkstaden. Man gör inte heller undersökningar av belastningsergonomiska risker trots att det i flera fall förekommer tunga lyft och besvärliga arbetsställningar. Belastningsergonomiska besvär är en av de vanligaste anledningarna till sjukskrivningar i Sverige.

B. Kemiska arbetsmiljörisker

Vid våra inspektioner ser vi att arbetsgivare har förteckningar över kemiska produkter men saknar dock förteckning av kemiska riskkällor som förekommer i verksamheten. Av förteckningen framgår inte heller de uppgifter som ställs krav på enligt föreskriften om kemiska arbetsmiljörisker. Vi ser att arbetsgivarna har rutiner för inköp av kemikalier, vilket är bra, men det saknas rutiner för riskbedömning av hantering av kemiska riskkällor. Arbetsgivarna saknar även en undersökning och riskbedömning av hantering/användning av kemiska riskkällor för att avgöra vilka åtgärder som behövs för att arbetet ska kunna ske säkert. Vi ser också att arbetsgivare saknar undersökning av de kemiska riskkällor som omfattas av hygieniska gränsvärden för att bedöma om halten av respektive ämne är godtagbar med hänsyn till gränsvärdet.

C. Användning av arbetsutrustning och maskiner

Vi ser att många arbetsgivare som inspekterades inte har undersökt och bedömt riskerna med de arbetsutrustningar som används i deras verksamhet. Det är viktigt att arbetsutrustningen underhålls, kontrolleras och får regelbunden service. Viss arbetsutrustning måste även genomgå regelbundna kontroller och besiktningar av ett ackrediterat organ.

Erfarenheterna av tillsynen visar att det förekommer att arbetsgivare använder lyftanordningar och lyftredskap utan att de har undersökt och bedömt riskerna vid användning av dessa. Personalen kan också sakna praktiska och teoretiska kunskaper med avseende på säker användning av lyftanordningar. Vissa lyftanordningar ska besiktas och uppfylla krav vid besiktningen. Här har vi sett att arbetsgivare använder lyftanordningar utan att de har åtgärdat brister som har identifierats vid besiktningen av ackrediterat organ. Detta har lett till sanktionsavgifter för företagen.

Vid våra inspektioner ser vi även att arbetsgivare missar att göra undersökningar och riskbedömningar för truckanvändning. Man undersöker till exempel inte de belastningsergonomiska risker som truckförarna kan utsättas sig för och inte heller risker för vibrationsexponering. Det är arbetsgivaren som har ansvaret att se till att personalen har tillräcklig kunskap för att köra truck i arbetet och utfärda skriftligt tillstånd. Här har vi sett att truckförare saknar tillstånd eller har ett bristfälligt tillstånd vilket har lett till sanktionsavgifter för arbetsgivarna.

D. Användning och kontroll av trycksatta anordningar

Utifrån resultatet av tillsynen ser vi att arbetsgivare missar att undersöka och bedöma riskerna vid användning och placering av trycksatta anordningar. Vi ser att arbetsgivare utför fortlöpande tillsyn på sina trycksatta anordningar, vilket är bra. Men en vanlig brist är att den fortlöpande tillsynen inte har koppling till resultatet av riskbedömningen. Det förekommer också att arbetsgivare inte genomför fortlöpande tillsyn eller inte dokumenterar den. För trycksatta anordningar i klass A och B ska det finnas dokumenterade rutiner för den fortlöpande tillsynen. Avsaknad av de rutinerna har lett till sanktionsavgifter för arbetsgivarna.

E. Organisatorisk och social arbetsmiljö

Vid våra inspektioner ser vi att arbetsgivare saknar rutiner för att systematiskt undersöka och bedöma riskerna för den arbetsbelastning som förekommer i deras verksamhet. Arbetsgivarna saknar även mål som syftar till att främja hälsa och öka organisationens förmåga att motverka ohälsa. Vi ser också att arbetsgivare missar att klargöra att kränkande särbehandling inte accepteras i verksamheten och att upprätta rutiner för hur kränkande särbehandling ska hanteras.

För närmare information om antal besök som genomförts inom olika storleksklasser för arbetsställen, se bilaga 1.

I bilaga 2 och 3 finns sammanställningar av antal besök och brister inom olika näringsgrenar, samt vilka de vanligaste bristerna är.

I bilaga 4 finns en total sammanställning av vilka föreskrifter som använts som lagstöd för brister och påföljande krav inom projektet.

6. Informationsinsatser

Projektet har även genomfört flera informationsinsatser. Bland annat har vi medverkat vid Sevesokonferenser, Konferens för brandfarlig vara, SPBI

konferens, Processindustridagar, Kemkonferens, Kraftvärmedagar, Underhållsmässan samt IPS- seminarium.

Syftet med informationsinsatserna har varit att sprida våra erfarenheter av tillsynen till arbetsgivare, branschorganisationer och andra verksamma inom området, t.ex. konsulter och entreprenörer.

7. Diskussion

Det är viktigt att arbeta förebyggande med risker som kan leda till ohälsa och olycksfall och att arbetsgivare ser sina risker som kan leda till allvarliga olyckor ur ett helhetsperspektiv.

Idag ser vi att arbetsgivare har bristfälliga kunskaper kring arbetsmiljöreglerna och att de har mer fokus på lagstiftningar från andra myndigheter. Arbetsgivare åtgärdar brister och risker i sina verksamheter när de uppstår, vilket är bra. Men många gånger saknas att man på ett systematiskt sätt undersöker och vidtar åtgärder i förebyggande syfte. För att skapa förutsättningar för bra arbetsmiljö och att ingen skadas på jobbet behövs kunskaper och förebyggande åtgärder.

Om arbetsgivare inte undersöker förhållanden som har betydelse för risker i arbetsmiljön så kan det finnas riskförhållanden som arbetsgivaren inte har kännedom om och därmed inte åtgärdar. Risker i arbetsmiljön kan leda till ohälsa för enskilda medarbetare eller arbetsgrupper.

Vår erfarenhet är att arbetsgivare gör uppföljningar av sitt ledningssystem enligt ISO, vilket är bra. Men man missar många gånger att följa upp sitt systematiska arbetsmiljöarbete för att fånga upp det som behöver förbättras.

7.1. Erfarenheter och slutsatser

Vår erfarenhet är att det är viktigt att inspektera kemi- och processintensiva företag med helhetssyn då de många gånger har en komplex verksamhet, med många olika arbetsmiljörisker.

Genom våra inspektioner och resultatet av våra inspektioner har vi ökat kännedomen om arbetsmiljölagstiftningen vid dessa företag och arbetsställen. Genom informationsinsatserna har vi även spridit våra erfarenheter till andra verksamma inom området.

Detta projekt har omfattat många företag och arbetsställen. Vi har gjort en omfattande tillsynsinsats och identifierat brister och ställt krav i stor omfattning. De identifierade bristerna har företagen och arbetsställena åtgärdat. Men vi har även, genom vår dialog och kravställande vid inspektionerna, bidragit till att öka kunskapen om vikten av att arbeta förebyggande med det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Våra erfarenheter av den så kallade Sverigetillsynen är positiva. Vi har uppmärksammat företagen på de brister som vi funnit och ser att de tar vara på de erfarenheterna och även gör åtgärder på icke inspekterade arbetsställen. På detta sätt har våra inspektioner även bidragit till spridningseffekter inom hela organisationen.

Det är nu viktigt att företag/arbetsgivare inom de branscher som vi har inspekterat fullföljer det arbete som har påbörjats och fortsätter arbetet att utveckla sitt förebyggande systematiska arbetsmiljöarbete.

Bilagor

Bilaga 1. Antal besök och brister per besök fördelade över antal anställda på företaget/arbetsstället som besökts under perioden september 2015- juni 2019.

Bilaga 2. Besökta arbetsställen och brister per besök fördelade på näringsgren.

Bilaga 3. De vanligaste bristerna inom de olika tillsynsområdena vid Inspektionerna.

Bilaga 4. Föreskrifter som använts som lagstöd för brister och påföljande krav inom projektet under perioden september 2015 – juni 2019.

Bilaga 1. Antal besök och brister per besök fördelade över antal anställda på företaget/arbetsstället som besökts under perioden september 2015- juni 2019.

Antal anställda	Antal besök	Antal besök med brister	Procentandel (%)
0 - 4	77	41	53
5 - 9	101	48	48
10 - 19	126	67	53
20- 49	226	112	50
>49	810	372	46
Summa	1340	640	48

Bilaga 2. Besökta arbetsställen och brister per besök fördelade på näringsgren

Besöken är genomförda under perioden september 2015 - juni 2019

Förkortningar: Arbetsställe = ast

Näringsgren = ngr

Förklaringar till kolumnerna

Ngr:	Näringsgrenskod enligt Standarden för svensk näringsgrensindelning, SNI
Förklaring ngr:	Klartext för ngr-koden
Besökta ast/ngr:	Antal arbetsställen som besökts inom de olika näringsgrenarna
Antal besök/ ngr	Antal besök genomförda på besökta arbetsställen inom de olika näringsgrenarna (kan vara både inspektioner och uppföljningsinspektioner)
Brister/ngr:	Antal brister som konstaterats på besökta arbetsställen fördelade på näringsgren
Antal ast med brister/ngr:	Antal arbetsställen där brister framkommit fördelade på näringsgren
Andel (%) ast med brister/ngr:	Andel arbetsställen (procentuellt) av inom näringsgrenen besökta arbetsställen där brister förekommit

Ngr	Förklaring ngr	Besökta ast/ngr	Antal besök/ngr	Brister/ngr	Antal ast med brister/ngr	Andel (%) ast med brister/ngr
07	Utvinning av mineral	6	19	19	6	100
08	Annan utvinning av mineral	21	32	42	18	86
10	Livsmedelsframställning	29	94	297	27	91
11	Framställning av drycker	1	5	14	1	100
13	Textilvarutillverkning	3	8	31	3	100
16	Tillverkning av trä och träprodukter	6	11	52	6	100
17	Pappers- och pappersvarutillverkning	36	135	374	35	97
19	Tillverkning av stenkolsprodukter	6	20	25	5	83
20	Tillverkning av kemiska produkter	77	253	722	73	95
21	Tillverkning av läkemedel o d	5	16	36	5	100
22	Gummi- och plastvarutillverkning	2	11	38	2	100
23	Tillverkning av andra mineraliska produkter	15	40	97	12	80
24	Tillverkning av stål- och metallprodukter	25	71	213	24	96
25	Tillverkning av metallvaror	24	85	254	24	100
26	Tillverkning av datorer och elektronik	2	4	16	2	100
27	Tillverkning av elprodukter	4	18	41	4	100
28	Tillverkning av övriga maskiner	7	26	63	7	100
29	Tillverkning av motorfordon	3	7	25	3	100

Ngr	Förklaring ngr	Besökta ast/ngr	Antal besök/ngr	Brister/ngr	Antal ast med brister/ngr	Andel (%) ast med brister/ngr
30	Tillverkning av transportmedel	3	10	22	3	100
31	Tillverkning av möbler	2	6	17	2	100
33	Reparation och installation	2	4	18	2	100
35	El, gas, värme och kyla	51	118	260	46	90
37	Avloppsreningsverk	6	15	56	6	100
38	Avfallshantering	9	18	49	8	89
39	Sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning	1	2	7	1	100
41	Byggande av hus	1	1	3	1	100
42	Anläggningsarbeten	9	18	29	7	78
43	Specialiserad bygg och anläggning	3	5	14	3	100
46	Partihandel med bränslen	43	96	276	43	100
49	Landtransport	10	22	83	10	100
52	Magasiner, stöd-tjänster till transport	43	116	341	39	91
70	Huvudkontor, konsulttjänster	9	29	62	7	78
71	Arkitekt- och teknisk-konsultverksamhet	4	8	30	4	100
72	Vetenskaplig forskning	3	5	20	2	67
78	Arbetsförmedling och personaluthyrning	1	3	6	1	100
81	Fastighetservice	1	1	8	1	100
	Övrigt	7	8	0	0	0
	TOTALT	480	1340	3660	443	92

Bilaga 3. De vanligaste bristerna inom de olika tillsynsområdena vid inspektionerna

INES uppföljning	Föreskrift	Beskrivning
1	8 § AFS 2001:1	Systematiskt arbetsmiljöarbete - Undersökning/riskbedömning
2	5 § AFS 2001:1	Systematiskt arbetsmiljöarbete - Rutiner
3	7 § AFS 2001:1	Systematiskt arbetsmiljöarbete - Arbetstagarnas kunskaper om risker
4	10 § AFS 2001:1	Systematiskt arbetsmiljöarbete - Åtgärder
5	6 § AFS 2001:1	Systematiskt arbetsmiljöarbete - Uppgiftsfördelning/kunskaper
6	11 § AFS 2001:1	Systematiskt arbetsmiljöarbete - Årlig uppföljning av systematiska arbetsmiljöarbetet
7	4 § AFS 2012:12	Belastningsergonomi - Undersökning/riskbedömning
8	9 § AFS 2012:12	Belastningsergonomi - Kunskaper
9	6 § AFS 2012:12	Belastningsergonomi - Tunga lyft
10	9 § AFS 2015:4	Organisatorisk och social arbetsmiljö - Undersökning
11	10 § AFS 2015:4	Organisatorisk och social arbetsmiljö - Åtgärder
12	7 § AFS 2015:4	Organisatorisk och social arbetsmiljö - Mål
13	13 § AFS 2015:4	Organisatorisk och social arbetsmiljö - Klargöra att kränkande särbehandling inte accepteras
14	14 § AFS 2015:4	Organisatorisk och social arbetsmiljö - Rutiner för hantering av kränkande särbehandling
15	4 § AFS 2005:15	Vibrationer - Riskbedömning
16	5 § AFS 2005:16	Buller - Riskbedömning

Tabell 1. De vanligaste bristerna inom tillsynsområde Systematiskt arbetsmiljöarbete

INES uppföljning	Föreskrift	Beskrivning
1	6 § AFS 2011:19	Kemiska arbetsmiljörisker - Förteckning över kemiska riskkällor
2	5 § AFS 2011:19	Kemiska arbetsmiljörisker - Undersökning/riskbedömning
3	10 § AFS 2011:19	Kemiska arbetsmiljörisker - Dokumentation av riskbedömningen
4	11 § AFS 2011:19	Kemiska arbetsmiljörisker - Hanterings- och skyddsinstruktioner
5	9 § AFS 2011:19	Kemiska arbetsmiljörisker - Bedömning av hygieniska gränsvärden
6	8 § AFS 2011:19	Kemiska arbetsmiljörisker - Viktiga faktorer för riskbedömning
7	13 § AFS 2011:19	Kemiska arbetsmiljörisker - Information om riskerna
8	20 § AFS 2011:19	Kemiska arbetsmiljörisker - Märkning av rörledningar

Tabell 2. De vanligaste bristerna inom tillsynsområde Kemiska arbetsmiljörisker

INES uppföljning	Föreskrift	Beskrivning
1	3 § AFS 2006:4	Användning av arbetsutrustning - Undersökning
2	8 § AFS 2006:4	Användning av arbetsutrustning - Undersökning/riskbedömning (Ej CE-märkt utrustning)
3	7 § AFS 2006:4	Användning av arbetsutrustning - Undersökning/riskbedömning (CE- märkt utrustning)
4	5 § AFS 2006:4	Användning av arbetsutrustning - Åtgärder
5	6 § AFS 2006:4	Användning av arbetsutrustning - Uppföljning
6	3 § AFS 2006:6	Användning av lyftanordningar och lyftredskap - Undersökning/riskbedömning
7	29 § AFS 2006:6	Användning av lyftanordningar och lyftredskap - Kunskaper
8	33 § AFS 2006:6	Användning av lyftanordningar och lyftredskap - Journal
8	34 § AFS 2006:6	Användning av lyftanordningar och lyftredskap - Brister vid kontroll/ konditionsanalys
10	30 § AFS 2006:6	Användning av lyftanordningar och lyftredskap - Underhåll och kontroll
11	3 § AFS 2006:5	Användning av truckar - Undersökning/riskbedömning
12	19 § AFS 2006:5	Användning av truckar - Tillstånd

Tabell 3. De vanligaste bristerna inom tillsynsområde Användning av arbetsutrustning och maskiner

INES uppföljning	Föreskrift	Beskrivning
1	2 kap 1 § AFS 2017:3	Användning och kontroll av trycksatta anordningar - Undersökning/riskbedömning av användning
2	2 kap 2 § AFS 2017:3	Användning och kontroll av trycksatta anordningar - Undersökning/riskbedömning av placering
3	4 kap 17 § AFS 2017:3	Användning och kontroll av trycksatta anordningar - Rutiner för fortlöpande tillsyn för klass A eller B
4	2 kap 6 § AFS 2017:3	Användning och kontroll av trycksatta anordningar - Fortlöpande tillsyn
5	2 kap 4 § AFS 2017:3	Användning och kontroll av trycksatta anordningar - Behov av rutiner för fortlöpande tillsyn
6	4 kap 15 § AFS 2017:3	Användning och kontroll av trycksatta anordningar - Förteckning över trycksatta anordningar i klass A eller B

Tabell 4. De vanligaste bristerna inom tillsynsområde Användning och kontroll av trycksatta anordningar

INES uppföljning	Föreskrift	Beskrivning
1	7 § AFS 2003:3	Arbete i explosionsfarlig miljö - Undersökning/riskbedömning
2	16 § AFS 2003:3	Arbete i explosionsfarlig miljö - Explosionsskyddsdocument
3	11 § AFS 2003:3	Arbete i explosionsfarlig miljö - Zonklassning
4	10 § AFS 2003:3	Arbete i explosionsfarlig miljö - Undersökning av ämne som bildar explosiv atmosfär
5	3 § AFS 2003:3	Arbete i explosionsfarlig miljö - Riskbedömning av utrustning, installation, mm

Tabell 5. De vanligaste bristerna inom tillsynsområde Arbete i explosionsfarlig miljö

INES uppföljning	Föreskrift	Beskrivning
1	25 § AFS 2009:2	Arbetsplatsens utformning - Processventilation
2	28 § AFS 2009:2	Arbetsplatsens utformning - Kontroll av ventilationssystem
3	67 § AFS 2009:2	Arbetsplatsens utformning - Skydd mot fall och ras
4	69 § AFS 2009:2	Arbetsplatsens utformning - Skyddsräcke
5	80 § AFS 2009:2	Arbetsplatsens utformning - Skyltning av utrymningsvägar

Tabell 6. De vanligaste bristerna inom tillsynsområde Arbetsplatsens utformning

INES uppföljning	Föreskrift	Beskrivning
1	10 § AFS 1999:7	Första hjälpen och krisstöd - Nöddusch
2	9 § AFS 1999:7	Första hjälpen och krisstöd - Anordning för ögonspolning
3	5 § AFS 1999:7	Första hjälpen och krisstöd - Beredskap för första hjälpen och krisstöd
4	4 § AFS 1999:7	Första hjälpen och krisstöd - Riskbedömning
5	6 § AFS 1999:7	Första hjälpen och krisstöd - Kunskaper i första hjälpen

Tabell 7. De vanligaste bristerna inom tillsynsområde Första hjälpen och krisstöd

Bilaga 4. Föreskrifter som använts som lagstöd för brister och påföljande krav inom projektet under perioden september 2015 - juni 2019

- AFS = Arbetsmiljöverkets författningssamling
- § i ovannämnda AFS som brister i inspektionsmeddelanden baseras på
- Totalt 47 föreskrifter, Arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöförordningen har använts. En del föreskrifter har upphört och ersatts med nya under projektiden
- Observera att för en del brister och påföljande krav har flera föreskrifter använts som lagstöd

Föreskrifter som används som lagstöd för brister i inspektionsmeddelanden	Antal brister
AFS 1981:14 Skydd mot skada genom fall	
§ 12	3
§ 13	1
§ 2	7
§ 5	2
§ 6	4
AFS 1981:15 Skydd mot skada genom ras	
§ 12	5
§ 13	1
§ 2	2
§ 5	1
AFS 1982:3 Ensamarbete	
§ 2	5
§ 3	6
§ 4	11
§ 5	1
§ 7	1
AFS 1988:4 Blybatterier	
§ 10	11
§ 11	14
§ 12	15
§ 13	15
§ 5	15
§ 6	1
§ 7	1
§ 8	14
§ 9	9

AFS 1993:10 Maskiner och andra tekniska anordningar (som släppts ut på marknaden före 28 dec 2009)	
§ 4	1
§ 5	1
AFS 1993:2 Våld och hot i arbetsmiljön	
§ 2	2
§ 3	1
AFS 1994:1 Arbetsanpassning och rehabilitering	
§ 10	1
AFS 1997:2 Arbete i stark värme	
§ 4	1
§ 7	1
AFS 1997:7 Gaser	
§ 10	2
§ 11	1
§ 18	1
§ 21	1
§ 3	1
§ 6	1
§ 8	4
AFS 1999:3 Byggnads- och anläggningsarbete	
§ 6	2
§ 15	2
§ 18	1
§ 45	1
§ 46	1
§ 47	1
AFS 1999:7 Första hjälpen och krisstöd	
§ 1	2
§ 2	3
§ 4	28
§ 5	30
§ 6	21
§ 7	11
§ 8	6
§ 9	45
§ 10	53
AFS 1999:8 Användning av pressar och gradsaxar	
§ 3	4
§ 7	1

§ 8	1
AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete	
§ 10	264
§ 11	134
§ 12	7
§ 1	8
§ 2	5
§ 3	15
§ 4	79
§ 5	367
§ 6	206
§ 7	285
§ 8	756
§ 9	72
AFS 2001:3 Användning av personlig skyddsutrustning	
§ 10	6
§ 11	4
§ 12	15
§ 4	3
§ 5	6
§ 6	4
§ 7	6
§ 8	3
§ 9	3
AFS 2001:4 Gasflaskor (Upphävd)	
§ 8	2
AFS 2002:1 Användning av trycksatta anordningar (Upphävd)	
§ 10	1
§ 11	13
§ 12	3
§ 13	1
§ 14	2
§ 17	4
§ 21	7
§ 24	31
§ 1	3
§ 3	83
§ 4	5
§ 5	2
§ 6	52

§ 8	1
§ 9	64
AFS 2003:3 Arbete i explosionsfarlig miljö	
§ 10	17
§ 11	17
§ 13	6
§ 14	2
§ 15	3
§ 16	24
§ 18	5
§ 1	6
§ 2	5
§ 3	13
§ 4	5
§ 5	7
§ 6	8
§ 7	45
§ 8	8
§ 9	6
AFS 2003:6 Besiktning av lyftanordningar och vissa andra tekniska anordningar	
§ 27	3
§ 28	3
§ 4	9
AFS 2004:1 Syntetiska oorganiska fibrer	
§ 18	1
AFS 2004:3 Stegar och arbetsbockar	
§ 10	1
AFS 2005:1 Mikrobiologiska arbetsmiljörisker - smitta, toxinpåverkan, överkänslighet (Upphävd)	
§ 14	2
§ 15	1
AFS 2005:15 Vibrationer	
§ 10	1
§ 11	4
§ 12	2
§ 4	53
§ 5	7
§ 6	6
§ 7	5
§ 8	3

§ 9	2
AFS 2005:16 Buller	
§ 10	4
§ 11	1
§ 12	1
§ 14	4
§ 16	2
§ 17	1
§ 18	2
§ 4	3
§ 5	39
§ 7	1
AFS 2005:18 Härdplaster (Upphävd)	
§ 6	2
AFS 2005:3:3 Besiktning av trycksatta anordningar (Upphävd)	
§ 34	5
§ 35	2
§ 3	1
§ 5	1
§ 9	4
AFS 2005:5 Cytostatika och andra läkemedel med bestående toxisk effekt	
§ 10	1
§ 11	1
§ 12	1
§ 13	1
§ 14	1
§ 15	1
§ 1	1
§ 2	1
§ 3	1
§ 4	1
§ 5	1
§ 8	1
§ 9	1
AFS 2005:6 Medicinska kontroller i arbetslivet	
§ 1	1
§ 3	2
§ 4	3
§ 27	1

§ 28	1
§ 29	1
§ 30	1
§ 31	1
§ 33	5
§ 34	5
§ 35	5
§ 36	3
§ 37	3
§ 38	3
§ 57	2
§ 58	2
§ 59	2
§ 60	2
§ 61	2
§ 62	2
§ 63	3
§ 64	3
§ 65	3
§ 66	3
§ 67	3
AFS 2006:1 Asbest	
§ 23	1
§ 30	1
§ 31	1
§ 47	1
AFS 2006:4 Användning av arbetsutrustning	
§ 10	6
§ 11	19
§ 12	5
§ 13	1
§ 14	12
§ 15	2
§ 16	1
§ 17	13
§ 18	1
§ 19	9
§ 20	4
§ 21	5
§ 1	6
§ 2	9

§ 3	186
§ 4	22
§ 5	48
§ 6	29
§ 7	68
§ 8	235
§ 9	22
AFS 2006:5 Användning av truckar	
§ 11	1
§ 12	1
§ 14	1
§ 18	8
§ 19	39
§ 22	2
§ 3	65
§ 4	4
§ 6	1
§ 8	3
§ 9	2
AFS 2006:6 Användning av lyftanordningar och lyftredskap	
§ 11	1
§ 29	46
§ 30	11
§ 31	1
§ 32	2
§ 33	23
§ 34	14
§ 3	73
§ 5	3
§ 6	6
§ 9	1
AFS 2006:7 Tillfälliga personlyft med kranar eller truckar	
§ 19	2
AFS 2007:5 Gravida och ammande arbetstagare	
§ 4	5
AFS 2008:13 Skyltar och signaler	
§ 2	4
AFS 2008:3 Maskiner (som släppts ut på marknaden efter 29 dec 2009)	
§ 6	8

AFS 2009:2 Arbetsplatsens utformning	
§ 1	1
§ 10	3
§ 11	3
§ 12	1
§ 16	2
§ 17	2
§ 20	1
§ 24	1
§ 25	45
§ 26	26
§ 27	1
§ 28	19
§ 29	1
§ 32	1
§ 35	1
§ 40	2
§ 53	1
§ 55	1
§ 59	1
§ 67	13
§ 68	1
§ 69	10
§ 70	1
§ 75	3
§ 76	1
§ 79	1
§ 80	11
§ 81	1
§ 83	6
§ 84	1
§ 85	4
§ 86	10
§ 89	1
§ 90	2
§ 93	1
§ 95	2
§ 99	1
§ 100	1
§ 101	1
§ 114	5

§ 115	1
AFS 2009:7 Artificiell optisk strålning	
§ 10	2
§ 11	2
§ 12	2
§ 13	2
§ 4	2
§ 5	2
§ 6	2
§ 7	2
§ 8	2
§ 9	2
AFS 2011:18 Hygieniska gränsvärden (Upphävd)	
§ 4	1
§ 5	1
§ 6	1
§ 7	1
§ 8	1
AFS 2011:19 Kemiska arbetsmiljörisker	
§ 1	20
§ 2	12
§ 3	21
§ 4	18
§ 5	231
§ 6	249
§ 7	72
§ 8	126
§ 9	132
§ 10	154
§ 11	133
§ 12	68
§ 13	74
§ 14	38
§ 15	7
§ 16	14
§ 18	67
§ 19	44
§ 20	74
§ 20a	16
§ 21	15
§ 22	8

§ 23	6
§ 24	2
§ 25	8
§ 26	4
§ 27	6
§ 28	6
§ 29	4
§ 30	2
§ 31	18
§ 32	9
§ 33	2
§ 34	2
§ 35	3
§ 36	25
§ 37	2
§ 37a	26
§ 37b	3
§ 37c	2
§ 37d	4
§ 37e	19
§ 37f	5
§ 37g	7
§ 38	5
§ 39	3
§ 41	21
§ 45	7
§ 46	7
§ 50	3
AFS 2012:2 Belastningsergonomi	
§ 3	37
§ 4	21
§ 5	12
§ 6	14
§ 7	7
§ 8	3
§ 9	16
AFS 2012:3 Minderårigas arbetsmiljö	
§ 4	1
AFS 2015:2 Kvarts - stendamm i arbetsmiljön	
§ 14	1
§ 18	3

§ 20	1
§ 23	1
§ 26	1
§ 5	1
§ 7	3
§ 8	2
§ 9	2
AFS 2015:4 Organisatorisk och social arbetsmiljö	
§ 10	65
§ 11	47
§ 12	62
§ 13	57
§ 14	32
§ 1	11
§ 2	9
§ 3	2
§ 4	12
§ 5	27
§ 6	24
§ 7	43
§ 8	31
§ 9	80
AFS 2015:7 Hygieniska gränsvärden (Upphävd)	
§ 10	1
§ 5	4
AFS 2016:3 Elektromagnetiska fält	
§ 14	2
§ 15	2
§ 16	2
§ 18	2
§ 21	2
§ 22	2
§ 23	2
§ 24	2
§ 25	1
§ 26	2
AFS 2017:3 Användning och kontroll av trycksatta anordningar	
1 kap. § 1	1
2 kap. § 1	96
2 kap. § 2	37

2 kap. § 3	21
2 kap. § 4	64
2 kap. § 6	84
3 kap. § 1	1
3 kap. § 2	1
4 kap. § 1	2
4 kap. § 10	1
4 kap. § 11	1
4 kap. § 15	29
4 kap. § 16	12
4 kap. § 17	116
4 kap. § 19	1
4 kap. § 2	1
4 kap. § 3	1
4 kap. § 6	1
5 kap. § 1	7
5 kap. § 19	1
5 kap. § 2	1
5 kap. § 20	9
5 kap. § 3	1
6 kap. § 1	2
8 kap. § 1	1
AFS 2018:1 Hygieniska gränsvärden	
§ 5	3
Arbetsmiljöförordningen	
12a	4
17	1
3	1
Arbetsmiljölagen	
2 kap Arbetsmiljöns beskaffenhet	
1	18
5	84
3 kap Allmänna skyldigheter	
12	28
2	155
2a	22
3	19
3a	7
4	1
7	1
7d	3

7e	2
7f	2
6 kap Samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare	
4	2
5	1
6	1
7 kap Tillsyn	
3	23
Totalsumma av förekommande brister	7903